

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Jana Kratochvíla a Tomáše Foltase ve věci žalobkyně: **FAGOFARMA s.r.o.**, se sídlem Londýnská 730/59, Praha 2, zastoupená Mgr. Rostislavem Šustkem, advokátem se sídlem Pařížská 204/21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo průmyslu a obchodu**, se sídlem Na Františku 32, Praha 1, proti rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu ze dne 18. 4. 2024, čj. MPO 116418/23/61100/01000, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 3. 2025, čj. 15 A 69/2024-39,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně byla příjemkyní dotace na realizaci projektu „Vývoj různých formulací s obsahem bakteriofágů spojené s výrobou nasálního spreje využitelného v prevenci proti MRSA“ financovaného z Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014-2020.

[2] Žalobkyně žádala o proplacení částky dotace ve výši 4 646 470, 17 Kč. Poskytovatel dotace vyčíslenou částku opatřením zkrátil na částku 3 823 533,46 Kč, tj. o 100 % z částky výdajů souvisejících se zakázkami dotčenými pochybením. Hlavním důvodem krácení

dotace bylo porušení zákazu dělení předmětu zakázek financovaných z dotace na menší (formálně samostatné) zakázky, čímž došlo ke snížení jejich předpokládané hodnoty. Žalobkyně byla dle žalovaného povinna sečíst hodnoty souvisejících dodávek laboratorního materiálu (zkumavek, baněk, sterilizačních pásek atp.), které při řešení projektu pořídila od totožného dodavatele a postupovat cestou zadávacího řízení. Žalobkyně proti krácení dotace podala námitky.

[3] O námitkách rozhodl ministr průmyslu a obchodu rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku tak, že jim nevyhověl a opatření spočívající v nevyplacení části dotace potvrdil.

[4] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného správní žalobu, protože byla přesvědčena, že náklady vynaložené na pořízení materiálu byly nahodilé, a proto nemusela postupovat cestou zadávacího řízení.

[5] Městský soud žalobu žalobkyně zamítl jako nedůvodnou. Jako stěžejní shledal to, že žalobkyně neodůvodnila, proč musela v daném čase a fázi řešení projektu nahodile nakoupit materiál.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření účastníků

[6] Žalobkyně (stěžovatelka) se proti rozsudku městského soudu bránila kasační stížností. Uplatnila dvě námitky. V první řadě měla stěžovatelka za to, že nemusela prokazovat nahodilost a nepředvídatelnost výdajů. Dále namítala, že městský soud nesprávně posoudil otázku nahodilosti výdajů.

[7] Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl. Měl za to, že rozsudek městského soudu je správný. Stěžovatelka měla jako subjekt pohybující se ve vědě a výzkumu schopnost odhadnout potřebné množství materiálu; obecné a ničím nepodložené tvrzení o závislosti jeho spotřeby na úspěšnosti experimentu není relevantní a nepředstavuje objektivní důvod, pro který by bylo možné dovodit nahodilost.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

III.1 Stěžovatelka musela prokázat nahodilost výdajů

[8] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou stěžovatelky ohledně povinnosti prokazování nahodilosti výdajů. Stěžovatelka měla za to, že tato povinnost ležela na poskytovateli dotace a nebylo jí zřejmé, z jaké právní úpravy ji vůči ní městský soud dovodil. Uváděla, že nedisponuje podklady, kterými by mohla nahodilost prokázat.

[9] Uplatněná námitka není důvodná. Povinnost doložit objektivní důvody bez dalšího vyplývá z bodu 4 Pravidel pro výběr dodavatelů platných od 28. 3. 2022, čj. MPO 640881/21/61100, který stanoví, že: „příjemce dotace je povinen sečíst předpokládané hodnoty obvyklých, spolu souvisejících dodávek a služeb, které hodlá pořídit při řešení projektu. Předmět zakázky přitom nesmí rozdělit na menší samostatné zakázky tak, aby se vyhnul povinnosti zadat

pokračování

zakázku v zadávacím řízení. Výjimkou z této povinnosti jsou zakázky týkající se dodávek a služeb, které budou pořizovány nahodile, dle zcela aktuálních potřeb zadavatele a nelze je objektivně dopředu předvídat. Pokud zadavatel chce uplatnit tento postup, musí poskytovateli dotace doložit objektivní důvody, které jej k takovému postupu vedly, přičemž poskytovatel posoudí, zda byl postup příjemce oprávněný.“ Obdobný závěr dovodil i městský soud v napadeném rozsudku. Bylo tedy na stěžovatelce, pokud chtěla využít tuto výjimku, aby žalovanému prokázala, že šlo o nahodilé výdaje. Povinnost shromažďovat podklady, aby toto své důkazní břemeno unesla, stěžovatelku tíží od začátku projektu. Fakticky se však projevívá právě až v rámci řízení o krácení dotace, ve kterém stěžovatelka musí prokázat, že její postup byl oprávněný.

[10] Ostatně lze poznamenat, že pokud by důkazní povinnost ležela na žalovaném, jakožto poskytovateli dotace (jak dovozuje stěžovatelka), postrádala by smysl pravomoc žalovaného posoudit oprávněnost postupu stěžovatelky až poté, co doloží objektivní důvody, pro které postup zvolila (srov. poslední větu citovaného bodu 4). Tvrzení stěžovatelky, že se městský soud dopustil ničím nepodložených úvah, a tím zatížil svůj rozsudek vadou, je proto liché.

[11] Ke tvrzení stěžovatelky, že by takto uloženou povinnost nemohla splnit, neboť nemá k dispozici podklady, kterými by mohla nahodilost výdajů prokázat, soud dodává, že je to právě stěžovatelka, která by je měla mít k dispozici, a to jak v podobě účetních dokladů, tak např. v podobě prozatímních výsledků řešení projektu nebo popisu jeho průběhu.

III.2 Výdaje nebyly nahodilé

[12] Stěžovatelčina druhá námitka spočívala ve způsobu posouzení nahodilosti výdajů vynaložených při řešení projektu. Dle názoru stěžovatelky nebylo možné s dostatečnou jistotou předem odhadnout množství materiálu potřebného k řešení projektu, neboť spotřeba je přímo závislá na průběhu výzkumu.

[13] Městský soud uvedl, že nahodilost nelze dokazovat obecným tvrzením ohledně nemožnosti odhadnutí spotřeby materiálu předem. Dále dodal, že stěžovatelka ani neupřesnila, v jaké fázi se výzkum nacházel, a proč nemohla množství potřebného materiálu odhadnout již při sestavování rozpočtu.

[14] Městský soud v bodě 39 napadeného rozsudku správně vyložil, že k naplnění podmínky nahodilosti výdajů nepostačuje aktuální tvrzená potřeba materiálu, na jehož nákup jsou prostředky vynaloženy, ale je nutné, aby příjemce dotace nemohl výdaj objektivně předvídat. Stěžovatelka se i mimo řešený projekt věnuje vývoji a výzkumu biotechnologických přípravků založených na bázi bakteriofágů. Lze proto předpokládat, že stěžovatelka disponovala dostatečnými znalostmi umožňujícími kvalifikovaně odhadnout předpokládanou spotřebu materiálu již při tvorbě rozpočtu projektu. Nejvyšší správní soud uznává, že vzhledem k povaze experimentů nemusí být možné stanovit předem přesnou spotřebu materiálu. Nicméně městský soud po stěžovatelce nevyžadoval, aby spotřebu materiálu stanovila předem přesně. Dle něj by postačovalo, aby stěžovatelka tak učinila s určitou pravděpodobností. Pokud ani takový odhad stěžovatelka neprovedla, není splněná podmínka objektivní nepředvídatelnosti nahodilých výdajů.

[15] Nejvyšší správní soud přisvědčuje i názoru městského soudu, podle kterého jako důvod nahodilosti výdajů nemůže obstát obecné a ničím nepodložené tvrzení o nemožnosti kvalifikovaně odhadnout reálnou spotřebu materiálu potřebného pro realizaci projektu. Jak případně doplnil městský soud, takové tvrzení nemůže obstát zvláště za situace, kdy je stěžovatelka zkušenou účastnicí výzkumných projektů.

[16] Nejvyšší správní soud se proto neztotožnil ani s druhou námitkou stěžovatelky.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Nejvyšší správní soud neshledal námitky důvodnými a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Rozhodl proto podle § 110 odst. 1 věty poslední soudního řádu správního a kasační stížnost zamítl.

[18] O nároku na náhradu nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 soudního řádu správního ve spojení s § 120 soudního řádu správního. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch a náhradu nákladů jí proto nelze přiznat. Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 18. června 2025

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu